

Bona tarda a tothom.

Primer de tot, m'agradaria agrair que s'hagi pensat en mi per parlar durant la graduació de la nostra promoció, un acte que simbolitza un punt culminant a l'experiència del grau o màster i un punt i seguit en la nostre procés d'aprenentatge constant, que s'allargarà durant totes les etapes de la nostra vida. I és que, com es diu sovint, mai deixarem d'aprendre.

Avui ens graduem estudiants d'Antropologia, Arqueologia, Geografia, Història, Història de l'Art i Musicologia, a més de màsters relacionats amb aquestes disciplines. Són molts els llaços que uneixen aquestes titulacions. Probablement, un dels denominadors comuns entre molts dels que avui som aquí sigui el qüestionament o incomprensió de moltes persones del nostre entorn quan vam escollir els nostres estudis. Quants de nosaltres vam sentir frases com “aquesta carrera no té sortides”, “no serveix per res” o “seria més aviat una segona carrera”?

Després de fer cas omís a comentaris desmotivadors com aquests i arribats aquí, podem refermar plenament convençuts la nostra tria. I és que les eleccions vocacionals són les millors possibles a llarg termini, són aquelles que ens omplen més i, sobretot, ens permeten decidir allò que volem ser i anar-hi, anar-hi i anar-hi per aconseguir-ho. Encara que el recorregut sigui difícil i el futur s'auguri incert i ple d'obstacles, la universitat ofereix camins per assolir-ho.

Recordo encara com, l'estiu d'ara fa 4 anys, vaig anar a petar a la Facultat de Dret tot buscant la nostra facultat per matricular-me, i tornar-me a perdre enmig dels passadissos de Filosofia i Lletres —un cop hi havia arribat— abans de localitzar les aules d'informàtica que, com totes i tots recordem, era on es feia la matrícula. Tot això, ara, ens queda lluny i estranyament a prop alhora. Amb 40 assignatures i 240 crèdits —a preu d'or— superats, la titulació a la butxaca i una millora significativa de la nostra orientació per la universitat, hem pogut comprovar com no exageren tots aquells que asseguren que l'etapa universitària marca per sempre la vida d'aquella persona que la viu, i que l'Autònoma és un dels millors campus on viure-la.

Hem arribat al final d'una etapa. Un final que, com tots, té un regust agre dolç. Han estat quatre anys que han passat volant, tot i que en alguns moments se'ns hagin pogut fer durs i feixucs. Quatre anys d'estones compartides a classe o la biblioteca —i, per què no dir-ho, també, a l'estimat bar de la Facultat entre cerveses, cafès i croissants que més que croissants són bombes de xocolata. Quatre anys de nervis abans d'exàmens, de cares més que adormides a quarts de nou del matí, de treballs entregats a última hora, de dies recarregant les pàgines del Campus Virtual per veure si hi havien aparegut les notes... I allò més important: quatre anys teixint coneixences i vincles que han generat amistats que transcendiran en el temps, de ben segur, l'experiència universitària, que per alguns —com jo, de fet— encara no ha acabat, però d'altres han decidit emprendre camins diferents.

Cal agrair al conjunt del professorat la seva dedicació i entrega, així com la passió amb què han tractat de transmetre'ns allò que saben. Així mateix, m'agradaria fer una menció especial a professors associats i a tot el personal universitari que, massa sovint, pateix la precarietat que impregna el sistema públic d'universitats.

Si alguna cosa hem après al llarg del grau ha estat a ser persones més crítiques, a qüestionar-nos el perquè de les coses i anar més enllà de la superfície, a indagar per trobar les respostes a totes les nostres preguntes. Escombrant una mica cap a Història —el grau que he estudiat—, Antonio Gramsci deia que “la indiferència és el pes mort de la història”, i l'esperit crític de què parlava ens ha portat, precisament, a no mostrar-nos indiferents. Al llarg del grau hem buidat les classes per omplir els carrers sempre que ha calgut. Contra el 3+2 o per una imprescindible rebaixa del 30% de les taxes a la universitat pública que faci possible que tothom tingui accés als estudis universitaris, garantint que estudiar sigui un dret i no un privilegi en una universitat de qualitat. És innegable que cal invertir més i millor en el sistema públic universitari que, com han denunciat recentment el conjunt de rectores i rectors de Catalunya, viu una situació d'emergència.

A la vegada, al llarg del nostre pas per aquesta casa hem pogut constatar que és necessari escoltar més l'alumnat en decisions transcendents, com la reforma dels horaris de la Facultat implantada el curs anterior. En situacions com l'actual es fa més imprescindible que mai facilitar la conciliació entre estudis i feina d'aquells/es estudiants que es veuen abocades a combinar-ho, evitant generar horaris que ho fan molt difícil.

D'altra banda, és impossible acabar aquesta breu intervenció sense fer menció a la situació convulsa que estem vivint aquests dies. Seguint la línia d'allò aprovat pel claustre i la junta permanent de la Facultat, m'agradaria sumar-me al rebuig a una sentència injusta que, entre d'altres, ha condemnat un professor d'aquesta facultat a 13 anys de presó.

No m'enrotllo més. Moltes gràcies a tothom per la vostra atenció i, sobretot, moltes gràcies a totes aquelles persones que han fet possible viure com hem viscut el nostre pas per la universitat. Sort i encerts en el camí que cadascú ha decidit emprendre una vegada acabat el grau o el màster, i que sigui sempre l'esperança i mai la por allò que ens guiï allà on siguem.

Gerard Vallejo Bosch, graduat en Història.

Bellaterra, 25 d'octubre de 2019.

Discurs pronunciat a l'acte de graduació de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona, celebrat el divendres 25 d'octubre de 2019 al citat centre.